

**Liikenne- ja viestintäministeriön ja
Väyläviraston välinen
tulossopimus 2024–2027**

18.12.2025, VN/30141/2023

1 STRATEGISET LINJAUKSET

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan virastojen tavoitteiden asettamista ja toimintaa ohjaavat seuraavat keskeisimmät strategisen tason asiakirjat.

Hallitusohjelma

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa painotetaan julkisen talouden rahoituksen vaikuttavaa käyttöä ja Suomen kilpailukyvyn kehittämistä liikenteen ja viestinnän toimenpiteitä ja rahoitusta kohdennettaessa.

Hallitusohjelmassa liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalaan vaikuttavat erityisesti seuraavat kirjaukset:

- Lisätään tosiallista kilpailua raideliikennemarkkinoilla ja helpotetaan markkinoille pääsyä.
- Vahvistetaan digijohtamista ja seurataan digikompassin tavoitteiden edistymistä.
- Parannetaan tietoturvaa kriittisillä toimialoilla ja toteutetaan kyberturvallisuuden kehittämisohjelma.
- 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys käynnistetään heti hallituskauden alussa.
- Toteutetaan liikenneinvestointiohjelma.
- Liikenneturvallisuuden parantamisen tavoitteeksi asetetaan, ettei Suomessa tapahdu liikennekuolemia vuonna 2050.
- Uudistetaan jäänmurron järjestämistapa ja käynnistetään jäänmurtajien pitkäjänteinen uusimisohjelma hallituskauden aikana.
- Kehitetään joukkoliikennettä 12-vuotisen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaisesti.
- Kehitetään julkisesti järjestettyjä liikennepalveluita kokonaisuutena yhteistyössä kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa.
- Perustetaan parlamentaarinen työryhmä arvioimaan Yleisradion rahoitusta, suhdetta kaupalliseen mediaan ja Yle-lain muutostarpeita sekä tarkkarajaistamaan Ylen tehtäviä.
- Vahvistetaan kuluttajien luottamusta taksiliikenteeseen.
- Jatketaan arjen kustannuksia lisäämättömiä toimia liikenteen päästöjen vähentämiseksi, kuten kaasu- ja sähköautolatausverkoston kehittämistä ja käyttövoimamuutoksen helpottamista erityisesti raskaassa liikenteessä sekä henkilöautojen käyttövoimien veroporrastuksilla.
- Luodaan kilpailukykyä datataloudesta ja digitalisaatiosta
- Edistetään yhteisen tilannekuvan luomista avaruuteen liittyvissä kysymyksissä.
- Uudistetaan kansallinen kyberturvallisuusstrategia vastaamaan muuttunutta toimintaympäristöä sekä kokonais- ja kyberturvallisuuden johtamisrakenteen.

Hallitusohjelmaa tukevat hallinnonalan strategiset asiakirjat

- Konsernistrategiassa kerrotaan strategiset valinnat eli asiakokonaisuudet, joihin hallinnonallalla keskitytään tulevinä vuosina.

- Valtakunnallisella liikennejärjestelmäsuunnitelmalla vuosille 2021–2032 (Liikenne 12) tavoitellaan pitkäjänteistä, yli hallituskausien jatkuvaa ennakoitavaa toimintaa liikennejärjestelmän kehittämiseksi. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-749-2>
- Fossiilittoman liikenteen tiekartassa esitetään keinoja kasvihuonekaasupäästöjen puolittamiseksi vuoteen 2030 mennessä kansallisen tavoitteen mukaisesti. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-588-0>
- Liikenneturvallisuusstrategian tarkoituksena on ohjata kokonaisvaltaisesti liikenneturvallisuustyötä nollavision hengessä. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-746-4>
- Suomen digitaalinen kompassi on työkalu Suomen digitalisaatiokehityksen johtamisessa hallinnonalalla ja laajemmin yhteiskunnassa. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-906-9>
- Liikenne- ja viestintäministeriön ja sen hallinnonalan suunnitelma toiminnallisesta yhdenvertaisuudesta ja sukupuolten tasa-arvosta vuosille 2023–2025 https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165012/LVM_2023_9.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Esteettömyysvisio muodostaa liikennejärjestelmän esteettömyyden ja saavutettavuuden kansallisen tavoitetilan, joka on esteetön ja saavutettava liikennejärjestelmä kaikille. https://api.hankeikkuna.fi/asiakirjat/e802f07f-b9aa-47b7-a702-b0302a3b6739/0212a7d0-3450-4b4b-94b4-ca838ba794be/LIITE_20231220123135.PDF
- Logistiikan digitalisaatiostrategia ohjaa tulevia politiikkatoimia liittyen logistiikan digitalisaatiokehitykseen ja logistiikka-alan digitalisoituvaan liiketoimintaympäristöön. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-582-8>
- Valtioneuvoston periaatepäätös liikenteen automaation edistämisestä koskee kaikkia liikennemuotoja, ja sisältää kaikille yhteiset linjaukset, toimenpiteet sekä tärkeimmät liikennemuotokohtaiset toimet <https://valtioneuvosto.fi/delegate/file/98069>
- Suomen kyberturvallisuusstrategialla 2024–2035 vastataan muuttuneeseen geopoliittiseen tilanteeseen ja teknologiseen kehitykseen. Kyberturvallisuudella varmistetaan osaltaan kansallisen turvallisuuden, maanpuolustuksen, huoltovarmuuden, elinkeinoelämän ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytykset. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-376-0>

Koko valtionhallinnon toimintaa ohjaavat seuraavat asiakirjat

- Julkisen hallinnon strategia, <https://julkisenhallinnonstrategia.fi/>
- Valtioneuvoston periaatepäätös valtion toimitilastrategiaksi, <https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=0900908f807756f2>
- Valtioneuvoston päätös valtion palveluiden saatavuuden ja toimintojen sijoittamisen valtakunnalliseksi suunnitelmaksi 2024-2027, <https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=1089>
- Kansallinen julkisten hankintojen strategia 2020, <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2020090768680>
- Valtioneuvoston tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165110>
- Vastuullisuusraportointi valtionhallinnossa, <https://www.valtiokonttori.fi/maaraykset-ja-ohjeet/vastuullisuusraportointi-valtionhallinnossa-2/>
- Suomen digitaalinen kompassi, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-906-9>
- Valtioneuvoston tulevaisuusselonteon 1. ja 2. osa. Näkymiä seuraavien sukupolvien Suomeen, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-760-7>

- Työtä Suomen parhaaksi - valtion henkilöstöstrategia 2030 Strategia ja toimeenpanosuunnitelma: <https://vm.fi/valtio-tyonantajana/henkilostojohtamisen-tuki/valtion-henkilostostrategia>.

2 YHTEISKUNNALLINEN VAIKUTTAVUUS

2.1 Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan konsernistrategia on julkaistu 1.2.2024. Konsernistrategiassa hallinnonalan toiminnalle on asetettu seuraavat strategiset yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet.

1. Digitalisaatio ja datatalous luovat kestäväää kasvua sekä vahvistavat luottamusyhteiskuntaa
2. Tulevaisuuden liikennejärjestelmä on turvallinen, tietopohjainen ja kestävä
3. Dataan perustuvat liikenteen palvelut ovat tehokkaita ja vastaavat asiakkaiden tarpeisiin
4. Digitaaliset yhteydet ja liikenneverkko parantavat Suomen kilpailukykyä sekä kansainvälistä saavutettavuutta.

2.2 Viraston rooli hallinnonalan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteiden saavuttamisessa

Digitalisaatio ja datatalous luovat kestäväää kasvua sekä vahvistavat luottamusyhteiskuntaa

Väylävirasto ylläpitää, parantaa ja kehittää väyläverkon kyberturvallisuutta. Väylävirasto osallistuu aktiivisesti poikkihallinnolliseen ja liikennehallinnonalan kyberturvallisuusyhteistyöhön. Parantamis- ja kehittämistoimenpiteet keskittyvät havainto- ja reagoitokyvykkyyden parantamiseen sekä kyberturvallisuuden riskienhallinnan kehittämiseen.

Digitaalisen turvallisuuden osalta keskitytään edelleen rataverkon kyberturvallisuusohjelmaan sekä laajemmin koko väyläverkon kyberturvallisuuden parantamiseen ja NIS2-direktiivin toimeenpanoon. Virasto on ennakoinut vastuualueensa kyberturvallisuuden ilmiöitä ja kyberuhkia osana poikkihallinnollista kyberturvallisuuden tulevaisuus- ja ennakointityötä. Lisäksi viraston tietoturva on parannettu ja varmistettu viraston tietoturvallisuuden hallinta ISO 27001 mukaisesti, integroiden tietoturvanhallintamenettelyjä tiiviimmin viraston toimintajärjestelmään.

Tulevaisuuden liikennejärjestelmä on turvallinen, tietopohjainen ja kestävä

Väylävirasto parantaa ja kehittää väylänpidon vaikuttavuutta, vaikutusten arviointia, toimenpiteiden ohjelmointia, tuottavuutta ja tehokkuutta. Lisäksi Väylävirasto ottaa toiminnassaan huomioon ilmastokestävyyden ja siihen liittyvien haavoittuvuuksien vaikutukset, kiertotalouden mahdollisuudet väylänpidossa sekä luonnon monimuotoisuutta ja vähähiilisyyttä edistävien keinojen käyttöönottamista toiminnassaan sekä osana hankintakriteerejä.

Väylävirasto osallistuu hallinnonalan yhteiseen tiedon johtamisen ja tiedonhallinnan kehittämiseen sekä tukee digitaalisen kaksosen kehittymistä tuottamalla ja jakamalla infrastruktuuritietoa.

Dataan perustuvat liikenteen palvelut ovat tehokkaita ja vastaavat asiakkaiden tarpeisiin

Väylävirasto edistää rautatieliikenteen reformia, raideliikennemarkkinoiden uudistamista ja markkinoille tulon helpottamista infrahaltijan roolissa kehittämällä ratapihojen ja palveluiden tasapuolisen käytön hallintaa tarkastelemalla ratakapasiteetin riittävyyttä ja tarvittavia investointeja.

Väylävirasto edistää hallitusohjelmassa (HO 2023) mainittua digitaalisten liikenteen ohjausjärjestelmien kehittämistä johtamalla ja toteuttamalla roolinsa mukaisesti Digirata –hanketta. Virasto vastaa hankkeen johtamisesta ja koordinoi sen toteuttamista yhdessä muiden raideliikenteen toimijoiden kanssa niin käynnissä olevan kehitys- ja verifiointivaiheen kuin toteutusvaiheenkin (2025–2040) osalta.

Digitaaliset yhteydet ja liikenneverkko parantavat Suomen kilpailukykyä sekä kansainvälistä saavutettavuutta.

Väylävirasto edistää Suomen kilpailukyvyn parantamista ja kansainvälistä saavutettavuutta kunnossapitämällä ja kehittämällä väyläverkkoa. Väylävirasto parantaa väyläverkon resilienssiä, huoltovarmuutta ja kriittisen väyläinfrastruktuurin hallintaa tietoperusteisesti ja vaikuttavuuteen perustuen, tiiviissä yhteistyössä muiden viranomaisten ja palveluntuottajien kanssa.

Kansainvälisen saavutettavuuden ja huoltovarmuuden osalta Väylävirasto tiivistää erityisesti pohjoismaista yhteistyötä.

3 TULOSTAVOITTEET

Hallinnonalan konsernistrategian toimeenpano

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite:

1. Digitalisaatio ja datatalous luovat kestäväää kasvua sekä vahvistavat luottamussyhteiskuntaa.

Tulostavoite:

1.1 Kyberhäiriöiden sietokyky on vahvistunut (TAE)

Mittari:

1.1.1 Väyläverkon kyberturvallisuuden paraneminen

Tavoitetaso 2024	Kyberturvallisuuden havainnointi- ja reagoitukyvykkyyttä on kehitetty toteuttamalla teknisiä kokeiluja rautatieliikenteen operatiivisissa järjestelmissä.
	Virastolla on kyvykkyys noudattaa NIS2-direktiivin velvoitteita.
Tavoitetaso 2025	On varmistettu viraston tietoturvallisuuden hallinta ISO 27001 mukaisesti. On tehty arvio hallintamallin mahdollisesta sertifiointista viraston hallinnollisen tietoturvan osalta.
Tavoitetaso 2026	On tehty arvio ISO 27001 mukaisen hallintamallin soveltuvuudesta väyläverkon operatiivisten järjestelmien kyberturvallisuuden hallintaan.
Tavoitetaso 2027	Viraston tietoturvallisuuden hallintamalli on osa viraston johtamisjärjestelmää ja toimii jatkuvan parantamisen hengessä huomioiden myös turvallisuuskulttuurin kehittämisen.

Mittari:

1.1.2 Poikkihallinnollinen kyberturvallisuuden tulevaisuus- ja ennakointityömalli

Tavoitetaso 2024	
Tavoitetaso 2025	Virasto on osallistunut poikkihallinnolliseen kyberturvallisuuden tulevaisuus- ja ennakointityöhön ja skenaarioiden tarkasteluun.
Tavoitetaso 2026	Virasto on ennakoanut oman hallinnon alansa kyberturvallisuuden ilmiöitä ja kyberuhkia osana poikkihallinnollista kyberturvallisuuden tulevaisuus- ja ennakointityötä.

Tavoitetaso 2027	Kyberturvallisuuden skenaariot ja uhka-arvio on huomioitu viraston riskienhallinnassa ja kyberhäiriöihin varautumisessa.
Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite: 2. Tulevaisuuden liikennejärjestelmä on turvallinen, tietopohjainen ja kestävä.	
Tulostavoite: 2.1 Vaikutusten arviointia on kehitetty systemaattiseksi ja tasalaatuiseksi, ja viraston tuottama tieto tukee asioiden valmistelua hallinnonalalla (TAE)	
<i>Mittari:</i> <i>2.1.1 Ohjelmien kokonaisvaikutusten sekä perusväylänpidon ja perussuunnitelman vaikutusten arvioinnin kehittäminen ja toimeenpano</i>	
Tavoitetaso 2024	Perusväylänpidon (erityisesti kunnossapidon) vaikutustenarvioinnin nykytila on kuvattu sekä sen kehittämismahdollisuudet on tunnistettu, määritelty ja dokumentoitu sekä kytketty hallinnonalan arviointikykytyöhön.
	On tehty työohjelma väylänpidon perussuunnitelman kokonaisvaikutusten (sis. määrällisen ja laadullisen arvioinnin) arviointimenetelmän kehittämiseksi
	On tehty laadullinen arvio investointiohjelman vaikutusten kohdentumisesta eri ihmisryhmiin osana sosiaalisten vaikutusten arviointia.
Tavoitetaso 2025	-
Tavoitetaso 2026	-
Tavoitetaso 2027	Perusväylänpidon vaikutustenarviointia on kehitetty siten, että väylänpidon toimenpiteiden priorisointia ja vaikutuksia yhteiskuntaan on mahdollista kuvata nykyistä kattavammin (muun muassa kunnon vaikutukset). Vaikutustietoa voidaan hyödyntää nykyistä paremmin talousarviovalmistelussa ja liikennejärjestelmäsuunnittelussa.
	Väylänpidon ohjelmien vaikutusarviointeja ja raportoinnin läpinäkyvyyttä on kehitetty huomioiden keskeisimmät vaikutuslajit, ml. sosiaaliset ja ympäristölliset vaikutukset. On lisätty hankkeiden vertailutietoja perustelumuistioihin tarkoituksenmukaisella tavalla.
	Liikenneverkon strategisen tilannekuvan tietosisältöä on kehitetty yhteistyössä Traficomien kanssa huomioiden Liikenne12 suunnittelu-, toimeenpano- ja vaikutusten arviointiprosessin tarpeet (vaikutusten arvioinnin pohjatiedot ja todennäköisten kehityssuuntien ennakointi)
<i>Mittari:</i> <i>2.1.2 Väylänpidon tuottavuus ja tehokkuus</i>	
	On laadittu kehittämisohjelma vuoden 2023 aikana tunnistettujen keskeisten infra-alan tuottavuutta parantavien toimenpiteiden pitkäjänteiseksi kehittämiseksi

Tavoitetaso 2024	On otettu käyttöön hankesuunnittelusta toteumaan ulottuva projektitiedonhallinnan malli kaikissa alkavissa uusissa hankkeissa. On laadittu suunnitelma käynnissä olevien hankkeiden siirtämisestä uuteen projektitiedonhallinnan malliin.
	Uudet toimintatavat riskialtteimpien ratatöiden hallitsemiseksi on otettu käyttöön. Ratatöiden onnistumista kuvaavat uudet mittarit on kehitetty
Tavoitetaso 2025	-
Tavoitetaso 2026	
Tavoitetaso 2027	On osoitettu viraston toiminnan kokonaisvaikutukset alan tuottavuuteen
	Omaisuuksienhallinnan järjestelmiin on toteutettu suunnitelma- ja toteumatiedon virtaamisen vaatimat kehitystoimet (tiedon siirtyminen hankkeen elinkaaren vaiheesta toiseen)
	Rakentamisen ja kunnossapidon ratatöiden osalta on otettu käyttöön menettelyt, joilla varmistetaan ratatöistä aiheutuneiden häiriöiden alhaisempi taso pysyvästi verrattuna vuoteen 2023
<i>Mittari:</i> <i>2.1.3 Kustannusarviossa pysyminen</i>	
Tavoitetaso 2024	Kustannushallintaohje on päivitetty ja laajassa käytössä
Tavoitetaso 2025	-
Tavoitetaso 2026	-
Tavoitetaso 2027	Suunnittelutyön, rakentamisen ja kunnossapidon kustannusarvioiden seurantaa on parannettu tunnistamalla elinkaari-vaikutukset. Arvioiden pitävyys on parantunut.

Tulostavoite: 2.2 Ympäristövastuullisuus on otettu osaksi väylänpitoa ja pitkäjänteistä liikennejärjestelmäsunnittelua (TAE)	
Mittari: 2.2.1 Kestävyys väylänpidossa	
Tavoitetaso 2024	On tunnistettu ilmastokestävyyteen liittyvät väyläverkon keskeiset haavoittuvuudet sekä arvioitu niiden vaikutuksia (ml. pidempi aikajänne) väyläverkon eri osille. On aloitettu ilmastokestävyyteen liittyvien tietojen hallinnan kehittäminen.
	On otettu käyttöön uusia kiertotaloutta ja vähähiilisyyttä tukevia hankintakriteerejä hankesuunnittelussa ja selvitetty vaikuttavimmat toimenpiteet materiaali- ja massojenhallintaan sekä niiden tiedonhallintaan (kiertotalous).
	On tuotettu tietoa väyläverkkojen ja niihin kohdistuvien toimenpiteiden vaikutuksista luonnon monimuotoisuuteen valitussa pilottikohteessa. On arvioitu kaupunkiseutujen sisääntuloteiden eri suunnitteluratkaisuiden ilmastovaikutuksia valituissa pilottikohteissa.
Tavoitetaso 2025	-
Tavoitetaso 2026	-
Tavoitetaso 2027	On tunnistettu ja priorisoitu vaikuttavuudeltaan merkittävimmät ilmastonmuutoksesta johtuvat väyläverkon haavoittuvuudet, niiden vaatimat toimenpiteet ja hallintakeinot sekä varmistettu toimenpiteiden toimeenpano Väyläviraston toiminnassa.
	Vaikuttavimpia kiertotalouskriteerejä on tunnistettu ja otettu käyttöön väylänpidossa ja neitseellisten maa- ja kiviainesten käytön vähentämistä on edistetty. Päästösuunnittelu on osa hankkeiden suunnittelua ja toteutusta, ja on tunnistettu tehokkaimmat toimenpiteet, joilla edistetään väylähankkeiden elinkaarikestävyyttä.
	Ympäristöllinen kestävyys on otettu osaksi Väyläviraston pitkäjänteistä liikennejärjestelmä- ja väyläsuunnittelua.
Tulostavoite: 2.3 Hallinnonalan yhteistyönä on luotu yhteinen liikenteen tiedon johtamisen toimintamalli, joka tukee viranomaisten, yritysten ja tutkimusorganisaatioiden välistä tiedonvaihtoa ja yhteistyötä. (TAE)	
Mittari: 2.3.1 Hallinnonalan tiedon johtamismallin luominen	
Tavoitetaso 2024	On valmisteltu hallinnonalan yhteinen liikennejärjestelmän digitaalisen kaksosen toimeenpanon tiekartta, jossa on priorisoitu yhteiset kehittämistoimenpiteet.

Tavoitetaso 2025	
Tavoitetaso 2026	On osallistuttu hallinnonalan yhteisen etenemissuunnitelman toteuttamiseen ja hallinnonalan yhteisten tiedon johtamisen tavoitteiden määrittelyyn.
Tavoitetaso 2027	Osallistuttu työryhmän laatiman suunnitelman toteuttamiseen. Strategisten käyttötapausten pohjalta on kehitetty ratkaisuja, jatkotoimenpiteitä ja uusia toimintamalleja, joita on mahdollista soveltaa laajemmin organisaatioissa.
Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite: 3. Dataan perustuvat liikenteen palvelut ovat tehokkaita ja vastaavat asiakkaiden tarpeisiin.	
Tulostavoite: 3.1 Rautatieliikenne on houkutteleva kulkumuoto ja sen yhteiskunnalle tuottamat hyödyt ovat kasvaneet (TAE)	
<i>Mittari:</i> <i>3.1.1 Digiradan edistäminen</i>	
Tavoitetaso 2024	Digiradan toteutusvaiheen toteutussuunnitelma (ROSU) on tarkennettu
Tavoitetaso 2025	-
Tavoitetaso 2026	-
Tavoitetaso 2027	Tampere-Pori/Rauma (EKA-rata) työt ovat valmistuneet niin, että koeajot uudella turvalaitejärjestelmällä on voitu aloittaa.
	Toteutusvaihe käynnissä toteutussuunnitelman mukaisesti
<i>Mittari:</i> <i>3.1.2 Raideliikennemarkkinoiden uudistamisen edistäminen ja markkinoille tulon helpottaminen</i>	
Tavoitetaso 2024	On toteutettu tarvittavat selvitykset ja vaikutusten arvioinnit yhteistyössä hallinnonalan kanssa.
	Kapasiteettiohjaustoiminto on otettu käyttöön verkkoselostuksessa ilmoitetuilla ratapihoilla sekä ratapihasopimukset on uudistettu vastaavasti. Varusteiden ja laitteiden tarjoamisen toimintamalli on määritelty.
	Kapasiteettistrategia on laadittu aikataulukaudelle 2028 ja kapasiteettimalli aikataulukaudelle 2026 sisältäen kapasiteettitarpeiden tulevat muutokset.

Tavoitetaso 2025	-
Tavoitetaso 2026	-
Tavoitetaso 2027	Tasapuoliset kilpailuolosuhteet raideliikennemarkkinoilla on luotu. Kilpailun avautumisen infratarpeet on arvioitu investointiohjelmassa suunnitteluohjelmassa ja perussuunnitelmassa.
Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoite: 4. Digitaaliset yhteydet ja liikenneverkko parantavat Suomen kilpailukykyä sekä kansainvälistä saavutettavuutta.	
Tulostavoite: 4.1 Väyläverkon toimintavarmuutta ja resilienssiä on parannettu (TAE)	
<i>Mittari:</i> <i>4.1.1 Väylien tietoperusteinen kunnossapito ja korjausvelka</i>	
Tavoitetaso 2024	On tunnistettu vaikuttavimpien väylien kunnossapidon prosessien tietotarpeet sekä käynnistetty ohjelmointijärjestelmien, ohjelmointia tukevan analytiikan sekä tietosisältöjen laatua kehittävät toimenpiteet.
	On määritetty ne väyläomaisuuden kuntotiedot, jotka on tarpeen jatkossa sisällyttää korjausvelkaennusteisiin. On pilotoitu kuntotiedon hyödyntämistä 1–2 tärkeällä omaisuuserällä. On laadittu suunnitelma korjausvelkalaskelmien ja korjausvelkaan liittyvien vaikuttavuustarkastelun kehittämiseksi.
Tavoitetaso 2025	-
Tavoitetaso 2026	-
Tavoitetaso 2027	Perusväylänpidon rahoituksen (kunnossapito) priorisointi tehdään tietoperustaisesti (huomioiden mm. Liikenne 12 -suunnitelman linjaukset, korjausvelka, verkon luokittelu sekä mm. rataverkon käytettävyys)
	Korjausvelkatermi ja -laskelmat on täsmennetty suhteessa väyläomaisuuden kuntoon, kunnan kehitykseen ja yhteiskunnallisiin vaikutuksiin.

Mittari:

4.1.2 Väyläverkon resilienssi ja huoltovarmuus

Tavoitetaso 2024	On tunnistettu väyläverkon toimivuutta uhkaavat keskeiset riskit, uhat ja erityistilanteiden tarpeet (esim. sotilaallinen liikkuvuus, huoltovarmuus) sekä laadittu tämän perusteella kuvaus väyläverkon kriittisestä infrastruktuurista ja verkosta. Lisäksi on tarkasteltu maanteiden, rataverkon ja vesiväylien verkkoja ja omaisuutta suhteessa kriittisen infran ja verkon määrittelyyn.
	On vahvistettu kansainvälistä vaikuttamista erityisesti NATO, Host Nation Support sekä FISE-NODE-yhteistyössä ja aloitettu YTS2024 jalkauttaminen. On tiivistetty viranomaisten ja palveluntuottajien välistä varautumisen tiedonvaihtoa ja yhteistoimintaa sekä tunnistettu rajapinnat.
Tavoitetaso 2025	
Tavoitetaso 2026	
Tavoitetaso 2027	On luotu menettelyt ja priorisoitu toimenpiteet, joilla kriittisen väyläinfrastruktuurin toimivuus on varmistettu riskiperusteisesti.
	Kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö on saumatonta ja tilannekuvaa ylläpidetään yhdessä systemaattisesti. Liikennejärjestelmän ja toiminnan resilienssi on varmistettu muuttuvissa olosuhteissa.

4 VOIMAVAROJEN HALLINTA

Viraston tulostavoitteiden lisäksi virastolle asetetaan voimavarojen hallintaa ja toimintatapoja koskevia tavoitteita ja lähtökohtia, jotka liittyvät tulostavoitteiden toimeenpanoon ja toteutumiseen.

Henkiset voimavarat

Hallinnonalan konsernistrategian, valtion henkilöstöstrategian ja Väyläviraston oman päivitetyn strategian painotukset antavat suuntaviivat henkilöstön osaamisen kehittämiseksi ja uudistumiselle. Toimintaympäristön ja työelämän nopeat muutokset asettavat henkisten voimavarojen johtamiselle vaatimuksia organisaation muutoskyvykkyyden ja resilienssin varmistamiseksi, koskien sekä yksilöitä että organisaatiota. Päätöksenteon ja johtamisen monimutkaisuus ovat lisääntyneet ja eri tekijöiden riippuvuudet on huomioitava esimerkiksi muutos- ja kehityshankkeissa.

Väylävirasto varmistaa organisaationsa ja sen henkilöstön muutoskyvykkyyden ja resilienssin painottamalla niiden johtamista esihenkilövalmennuksissaan ja työyhteisöviestinnässään. Virasto kartoittaa osaamisen kehittämisen tarpeitaan näiden tekijöiden osalta osana henkilöstösuunnitteluprosessiaan ja hyödyntämällä erilaisia henkilöstökyselyitä.

Osaamisen kehittämisessä jatketaan ja edistetään systemaattista, tavoitteellista ja pitkäjänteistä toimintatapaa. Oppimisessa ja osaamisen kehittämisen keinovalikoimassa korostetaan valtion henkilöstöstrategian mukaisesti työssä oppimisen, asiantuntijuuden jakamisen sekä kumppanuuksien ja verkostojen tärkeyttä. Jatkovaa oppimista tuetaan valmentavan esihenkilötoiminnan sekä osaamisen kehittämisen monipuolisen keinovalikoiman avulla (mm. sisäinen liikkuvuus, johtamiskulttuurin periaatteet, koulutussuunnittelu)..

Työyhteisön kehittämisessä painotetaan edelleen johtamista, innovointikyvykkyyttä ja yhteistyötaitoja, joita mitataan työtyytyväisyyskyselyissä. Toiminta- ja johtamiskulttuurin sekä arvojen viemistä käytäntöön edistetään pitkälti esihenkilötoiminnan kautta, jolle on luotu vuosikello ja tukikanavat. Osaamisen kehittämisessä painotetaan edelleen lisäksi ennakointia, tiedolla johtamista ja riskienhallintaa, erityisesti tietoturva- ja kyberturvallisuusriskien osalta. Myös toimitilastrategian toimeenpano jatkuu Senaatin johdolla ja henkilöstölle osallistumismahdollisuuksia tarjoten.

Tavoitteena on viraston työtyytyväisyystulosten pitäminen samalla hyvällä tasolla erityisesti henkilöstön hyvinvointia, johtamista ja työyhteisön yhteistyötä koskevien mittareiden osalta. Viraston sisäisen ja ulkoisen työnantajakuvan vahvistamista jatketaan.

Voimavarojen hallinnan tavoitteet:

Tavoite 1: Jatketaan henkilöstön ja esihenkilöiden muutoskyvykkyyden tukemista sisällyttämällä valmennuksiin erityisesti oman työn hallintaan ja sen johtamiseen sekä priorisointiosaamiseen liittyviä teemoja

Tavoite 2: Työssä oppimisen tärkeyttä korostetaan ja muita jatkuvan oppimisen työkaluja otetaan vahvemmin osaksi henkilöstön osaamisen kehittämistä, mm. koulutussuunnitelmassa sekä tulos- ja kehityskeskusteluissa.

Tavoite 3: Osana viraston toimintakulttuurityötä jatketaan valmentavan työotteen juurruttamista, erityisesti esihenkilöille ja projektinjohdon tehtävissä työskenteleville

Tavoite 4: Sisäistä liikkuvuutta toteutetaan virastossa yhtenäisesti ja se on yhtenä keinona osa normaalia henkilöstösuunnitteluprosessia sekä resurssitarpeiden ratkaisua. Selvitetään myös tehtävämääräyksen käyttöalaa osana tehokasta henkilöstöresurssien kohdentamista.

Taloudelliset voimavarat

Kaikkien tulostavoitteiden toimeenpanossa tulee ottaa huomioon kustannustehokkuus ja toiminnan tehostaminen.

Väylävirasto toteuttaa omalta osaltaan hallinnonalalle kohdistetut tuottavuusohjelman mukaiset säästötavoitteet, ja laatii tulossopimuskauden ajalla toteutettavien toimenpiteiden suunnitelman.

Väylävirasto tehostaa toimintaansa kehittämällä viraston tietopohjaista toiminnansuunnittelua ja päätöksentekoa. Tehostamisen lähtökohtana on, että virastolla käytössään mahdollisimman kattavat ja ajantasaiset lähtötiedot ja analyysit sekä ymmärrys päätöksen vaikutuksista. Väylänpidon tehostaminen perustuu väylänpidon toimenpiteiden priorisointiin ja ohjelmointiin, vaikutusten arviointiin ja -hallintaan sekä väylänpidon elinkaaritehokkuuteen. Käytännössä viraston toiminnan ja väylänpidon tehostaminen tarkoittaa:

- nykyistä kattavamman tietopohjan kehittämistä ja integrointia väylänpidon ohjelmointiin sekä nykyistä laajempaa tietopohjaista toiminnan seurantaa
- nykyistä kattavampaan ja laadukkaampaan tietoon perustuvan analytiikan päämäärätietoista kehittämistä
- toimintaympäristön tilannekuvan (sis. asiakastarpeet) tietopohjaisuuden parantamista
- väylähankkeiden kustannusarvioiden pitävyyden parantamista
- kiertotalouden mahdollisuuksien hyödyntämistä väylähankkeiden ja –kunnossapidon kustannusten pienentämisessä
- väylien kunto- ja kunnonennustetietojen saumatonta liittämistä toimintaan ja prosesseihin sekä toimenpiteiden oikea-aikaisuuden parantamista
- korjausvelan, kuntoennusteiden ja vaikuttavuuden yhteen kytkemistä.

5 VOIMASSAOLO, SEURANTA JA ALLEKIRJOITUKSET

Viraston tulossopimus on laadittu vuosille 2024–2027 ja sitä tarkistetaan vuosittain toimintaympäristön muutosten edellyttämällä tavalla.

Tulostavoitteiden etenemistä vuoden aikana seurataan toukokuussa ja lokakuussa erikseen annettavien tarkempien ohjeiden mukaisesti. Viraston toiminnan tehostamista koskevien toimenpiteiden edistymistä seurataan viraston ohjauksen johtoryhmässä.

Viraston tulee olla yhteydessä viraston tulosohtajaan välittömästi, jos asetettujen tavoitteiden saavuttamisen havaitaan vaarantuvan. Toiminnan rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä viraston tulee olla yhteydessä ministeriön henkilöstö- ja talousyksikköön.

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Olli-Pekka Rantala
Kansliapäällikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö

Miikka Rainiala
Osastopäällikkö
Liikenne- ja viestintäministeriö

Kari Wihlman
Pääjohtaja
Väylävirasto

Mirja Noukka
Toimialajohtaja
Väylävirasto

LIITE: Tuotosten ja laadunhallinnan sekä toiminnallisen tehokkuuden mittarit

TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

2024 toteuma

2025 tavoite

2026 tavoite

Palvelukyky ja laatu			
Tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden kuntoon kesäkaudella (vähintään) (TAE)	2,9	3,0	3,0
Tienkäyttäjien tyytyväisyys maanteiden kuntoon talvikaudella (vähintään) (TAE)	2,9	2,9	3,0
Kansalaisten tyytyväisyys jalankulku- ja pyöriteiden kuntoon ja talvihoitoon	3,1	3,2	3,2
Sidosryhmien tyytyväisyys	3,8	3,8	3,8
Matka- ja kuljetusketjujen toimivuus			
Liikennesuorite huonokuntoisella maantieverkolla (pääväylät/muut) % (enintään)	5,2/12,8	8/14	8/15
Radanpidosta johtuvien myöhästymisten laskennallinen osuus kaukojunaliikenteestä, % junista väh. 6 min. myöhässä (enintään) (TAE)	9,0	6,0	5,8
Radanpidosta johtuvien myöhästymisten laskennallinen osuus lähijunaliikenteessä, % junista väh. 3 min. myöhässä (enintään) (TAE)	2,6	2,8	2,7
Radanpidosta johtuvien myöhästymisten laskennallinen osuus tavarajunaliikenteessä, % junista väh. 16 min myöhässä (enintään) (TAE)	1,5	1,9	1,7

Talvimerenkulun palveluiden odotusaika, h (enintään) (TAE)	6,5	4,0	4,0
Ilman odotusta läpipäässeet alukset, % (vähintään)	95,8	90	90
Painorajoitetut maantiesillat, kpl (enintään)	370	380	370
Väylien kunto			
Tilapäiset nopeusrajoitukset rataverkolla keskimäärin (pääväylät/muu verkko), km (enintään) (TAE)	72/137	75/245	75/200
Huonokuntoiset päällystetyt tiet (vilkasliikenteinen/muu verkko), km (enintään) (TAE)	821/9442	1040/9190	1000/10800
Huonokuntoiset sillat, maantiet/rautatiet, kpl (enintään) (TAE)	910/145	955/190	940/170
Vesiväylien huonokuntoiset kiinteät turvalaitteet, %(enintään)(TAE)	2,5	5	5
Liikenneturvallisuus			
Henkilövahinkoon johtaneet onnettomuudet maanteillä, kpl (enintään)(TAE)	1444	1518	1408
Valtion rataverkolla olevien taseoristeysten onnettomuusriski (10 vuoden riskisumma (enintään) (TAE)	156	149	140
Henkilöstö ja kyvykkyys			
Johtaminen-indeksi (vähintään) [uusi tunnusluku 2026 alkaen]	-	-	3,3
Organisaatioindeksi (vähintään) [uusi tunnusluku 2026 alkaen]	-	-	3,2

Työyhteisöindeksi (vähintään) [uusi tunnusluku 2026 alkaen]	-	-	3,2
Ympäristö			
Vaihtoehtoista käyttövoimaa käyttävien työkoneiden ja ajoneuvojen osuus investointihankkeiden Green Deal -työmailla, % (vähintään)	1,3	5	7,5
TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS			
Korjausvelka/tieverkko, milj. euroa (enintään)(TAE)	2562	2600	2800
Korjausvelka/rataverkko, milj. euroa (enintään)(TAE)	1583	1740	1700
Korjausvelka/vesiväyläverkko, milj. euroa (enintään) (TAE)	29	30	30
Julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, %	99	100	99
Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus, % (TAE)	135	100-120	100-120
Suunniteltu rahoitus, vuosikulu, pvp/keh	643/38	651/38	-/33
Suunniteltu rahoitus, palvelutason ylläpito, pvp/keh	313/2	301/1	-/7
Suunniteltu rahoitus, palvelutason palauttaminen, pvp/keh	386/80	359/51	-/110
Suunniteltu rahoitus, palvelutason parantaminen, pvp/keh	75/305	74/320	-/362

VN/30141/2023-LVM-20

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Rainiala Miikka 91317219R

2025-12-19

Rantala Olli-Pekka 911860737

2025-12-19

ASIAKIRJA / HANDLING / DOCUMENT

Tämä asiakirja on allekirjoitettu Väyläviraston sähköisen allekirjoituksen palvelussa.
Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

Denna handling är undertecknad i Trafikledsverkets tjänst för elektroniska underskrifter.
Du kan verifiera den elektroniska underskriften med Adobe Acrobat.

This document has been signed at Finnish Transport Infrastructure Agency's service for
electronic signatures.
You can verify the authenticity of the signature by using Adobe Acrobat.

ALLEKIRJOITUKSET / UNDERSKRIFTER / SIGNATURES

Allekirjoittaja	Mirja Noukka
Allekirjoitusaika	22.12.2025 12:37
Allekirjoittaja	Kari Wihlman
Allekirjoitusaika	22.12.2025 14:06

ASIAKIRJAT

Asiakirja	VN_30141_2023-LVM-20Liikenne- ja viestintäministeriön ja Väyläviraston välinen tulossopimus.pdf
-----------	---

